Øving 7

Oppgaver til kapittel 8

1. La $f\colon \mathbb{C} \to \mathbb{C}$ være funksjonen gitt ved formulen $f(z) = z^2$. Er f injektiv, surjektiv, bijektiv?

2. Finn ut om funksjonen T er en lineærtransformasjon mellom reelle vektorrom. Hvis den er det: Finn standardmatrisen til T, regn ut $\ker T$ og $\operatorname{im} T$, og finn ut om T er injektiv, og om den er surjektiv.

a) $T\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} \tan x \\ e^y \end{bmatrix}$

b) $T\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = 2x + y$

c) $T\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = 2x + y - 1$

d) $T\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = x^2 + y^2$

e) $T\left(\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} x - 5y + 4z \\ y - 6z \end{bmatrix}$

f) $T\left(\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 0 \\ x + y \\ y + z \\ z + w \end{bmatrix}$

g) $T\left(\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}\right) = 2x + 3z - 4w$

3. La $T\colon \mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}^3$ være en lineærtransformasjon gitt ved $T\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} x - 2y \\ -x + 3y \\ 3x - 2y \end{bmatrix}$. Finn en vektor $\mathbf{v}$ slik at $T(\mathbf{v}) = \begin{bmatrix} -1 \\ 4 \\ 9 \end{bmatrix}$.

4. Avgjør om følgende påstand er korrekt: En funksjon $T\colon \mathbb{R}^1 \to \mathbb{R}^1$ er en lineærtransformasjon hvis og bare hvis T kan skrives på formen $T(x) = ax + b$, der a og b er konstanter.

5.

a) Finn en basis $\mathscr{B}$ for $\mathcal{P}_2$ slik at

$$[\,p\,]_{\mathscr{B}} = \begin{bmatrix} p(0) \\ p'(0) \\ \frac{p''(0)}{2} \end{bmatrix}$$

er koordinatene til et andregradspolynom p.

b) Finn en basis $\mathscr{C}$ for $\mathcal{P}_2$ slik at

$$[\,p\,]_{\mathscr{C}} = \begin{bmatrix} p(0) \\ p(1) \\ p(2) \end{bmatrix}$$

er koordinatene til et andregradspolynom p.

c) La p være gitt ved $p(x) = x^2$. Finn koordinatene til p med hensyn på henholdsvis $\mathscr{B}$ og $\mathscr{C}$.

d) Finn lineærtransformasjoner som oversetter mellom disse basisene, altså

$$T\colon \mathbb{R}^3 \to \mathbb{R}^3 \quad \text{og} \quad S\colon \mathbb{R}^3 \to \mathbb{R}^3$$

slik at

$$T([\,p\,]_{\mathscr{B}}) = [\,p\,]_{\mathscr{C}} \quad \text{og} \quad S([\,p\,]_{\mathscr{C}}) = [\,p\,]_{\mathscr{B}}$$

for alle polynomer p. Sjekk at T og S gir riktig resultat for koordinatene du fant del **c)**.

6. La $T_\theta\colon \mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}^2$ være lineærtransformasjonen som roterer vektorer med vinkelen θ.

a) Finn standardmatrisen for T_θ.

b) Bevis den trigonometriske likningen

$$\cos(2\theta) = \cos^2(\theta) - \sin^2(\theta).$$

Hint: Sammenlign $T_{2\theta}$ og $T_\theta \circ T_\theta$.

7. La $T\colon \mathbb{C}^n \to \mathbb{C}^n$ være en lineærtransformasjon fra $\mathbb{C}^n$ til seg selv, og la A være standardmatrisen til T. Vis at følgende påstander er ekvivalente:

(a) A er inverterbar.

(b) Kolonnene i A er lineært uavhengige.

(c) Kolonnene i A utspenner $\mathbb{C}^n$.

(d) T er injektiv.

(e) T er surjektiv.

(f) T er en isomorfi.

8. La U, V og W være endeligdimensjonale vektorrom, og anta at vi har lineærtransformasjoner

$$U \xrightarrow{T} V \xrightarrow{S} W$$

slik at sammensetningen $S \circ T$ er en isomorfi.

a) Kan du ut fra dette konkludere med om T og S er injektive og/eller surjektive?

b) Hva kan du si om dimensjonene til U, V og W?